

Council of Nicaea Documents (Greek and Latin) – Part 6

Sources Used

Excerpts from the *Die Griechischen Christlichen Schriftsteller* (GCS) and *Athanasius Werke* series are used by permission. Most other texts and translations are in the public domain. Click [here](#) for a key to the FCC (fourthcentury.com) translators.

This work is licensed under [CC BY-NC-SA 4.0](#)

Anonymous Church History (pseudo-Gelasius) (CPG 6034)

Greek text: *Anonyme Kirchengeschichte* (Galezius Cyzicenus, CPG 6034), ed.

Günther Christian Hansen. GCS N.F. 9 (Walter de Gruyter: Berlin, 2002).

English translation by FCC (NJ and RR).

Athanasius, Letter to the Bishops of Africa (CPG 2133)

Greek text: *Athanasius Werke*, vol. 2.8, ed. H.C. Brennecke et al. (Berlin, 2000).

English translation by A. Robertson (NPNF² 4:488-494), updated by FCC (AGC).

On the Nicene Definition (de Decretis) (CPG 2120)

Greek text: *Athanasius Werke*, vol. 2.1-2:1-45, ed. H.-G. Opitz (Berlin, 1935).

English translation by J. H. Newman and A. Robertson (NPNF² 4:149-172), updated by FCC (AGC).

On the Synods of Ariminum and Seleucia (de Synodis) (CPG 2128)

Greek text: *Athanasius Werke*, vol. 2.6-7, ed. H.-G. Opitz (Berlin, 1940).

English translation by J. H. Newman and A. Robertson (NPNF² 4:48-480), updated by FCC (AGC).

Eusebius of Caesarea, Life of Constantine (CPG 3496)

Greek text: *Eusebius Werke* 2. Die Kirchengeschichte, ed. E. Schwartz. GCS 9.1 (Leipzig, 1903).

English translation by A.C. McGiffert (NPNF² 1:73-404), updated by FCC (AGC).

Gelasius of Caesarea, Ecclesiastical History (CPG 3521)

Greek Text and English translation: *Ecclesiastical History: The Extant Fragments*

With an Appendix containing the Fragments from Dogmatic Writings. GCS, ed. M.

Wallraff, J. Stutz, and N. Marinides. Translated by N. Marinides. (De Gruyter, 2018).

Jerome, Dialogue Against the Luciferians (CPL 608)

Latin Text: *Patrologia Latina* vol. 23, coll. 153-182B. ed. J.P. Migne, (Paris, 1883).

English translation by W.H. Fremantle (NPNF², 6:319-34), updated by FCC (AGC).

Philostorgius, Ecclesiastical History (CPG 6032)

Greek Text: *Philostorgius Kirchengeschichte*., ed. J. Bidez. GCS 21 (Leipzig, 1913).

English translation by FCC (AGC).

Rufinus of Aquileia, Ecclesiastical History

Latin text: *Eusebius Werke* 2.2. Die Kirchengeschichte, ed. E. Schwartz and T.

Mommsen (Leipzig, 1908).

English translation by FCC (AGC).

Socrates, Ecclesiastical History (CPG 6028)

Greek Text: ed. G.C. Hansen. GCS N.F. 1, Berlin, New York: De Gruyter, 1995.

English translation by A.C. Zenos (NPNF² 2:1-178).

Sozomen, Ecclesiastical History (CPG 6030)

Greek Text: G.C. Hansen, *Sozomenus Kirchengeschichte*, 2nd ed., GCS N.F. 4.

(Berlin 1995)

English translation by C. Hartranft (NPNF² 2:179-427).

Theodoret, Ecclesiastical History (CPG 6222)

Greek Text: *Theodoret: Kirchengeschichte*. ed. Parmentier, Léon, GCS N.F. 5.

Berlin, New York: De Gruyter, 1998.

English translation by B. Jackson (NPNF² 3:33-159).

Constantine writes letters concerning the council		
Socrates	Sozomen	Theodoret
<p>1.9.64 Και ἄλλας δὲ ἐπιστολάς ὁ βασιλεὺς κατὰ Ἀρείου καὶ τῶν ὁμοδόξων αὐτοῦ πανηγυρικώτερον γράψας πανταχοῦ κατὰ πόλεις προέθηκεν, διακωμωδῶν καὶ τῷ τῆς εἰρωνείας ἤθει διαβάλλον αὐτόν.</p> <p>1.9.65 Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ Νικομηδεῦσιν κατὰ Εὐσεβίου καὶ Θεογνίου γράφων καθάπτεται μὲν τῆς Εὐσεβίου κακοτροπίας, οὐ μόνον ἐπὶ τῷ Ἀρειανισμῷ, ἀλλ' ὅτι καὶ τῷ τυράννῳ ἤδη πρότερον εὐνοῶν τοῖς αὐτοῦ πράγμασιν ἐπεβούλευεν, παραινεῖ δὲ ἕτερον ἐλέσθαι ἐπίσκοπον ἀντ' αὐτοῦ.</p> <p>1.9.66 Ἀλλὰ τὰς περὶ τούτων ἐπιστολάς διὰ τὸ ἐν αὐταῖς μῆκος ἐνταῦθα προσγράψαι περιττὸν εἶναι ἐνόμισα, ἐξέστω δὲ τοῖς βουλομένοις ἀναζητήσασιν ἐντυγχάνειν αὐταῖς.</p>	<p>1.25.4 δῆλα δὲ ποιῶν καὶ τοῖς μὴ παροῦσι τὰ ἐν τῇ συνόδῳ κατορθωμένα, γράμματα πέπομφε ταῖς κατὰ πόλιν ἐκκλησίαις, τῇ δὲ Ἀλεξανδρέων ἰδίᾳ ἕτερα παρὰ ταῦτα, προτρέπων πάσης ἀφεμένους διχονοίας ὁμοιοῦσαι περὶ τὴν ἐκτεθεῖσαν παρὰ τῆς συνόδου πίστιν· μηδὲν γὰρ ἕτερον εἶναι αὐτὴν ἢ θεοῦ γνώμην ἐκ συμφωνίας τηλικούτων καὶ τοσοῦτων ἱερέων ἀγίῳ πνεύματι συστάσαν μετὰ <τε> ζήτησιν ἀκριβῆ καὶ βάσανον πάντων τῶν ἀμφιβόλων δοκιμασθεῖσαν.</p>	<p>1.13.4 χαίρων δῆτα βασιλεὺς ἐπὶ τῷ κατορθώματι τοῖς μὴ παρατυχοῦσι τῇ συνόδῳ καρπὸν εὐθαλῆ δι' ἐπιστολῶν ἐδωρεῖτο...</p>
Constantine's letter to the church of Alexandria		
Socrates	Anonymous Church History	
<p>1.9.16b Οὐ μόνον δὲ ἡ σύνοδος τοῦ γράψαι περὶ τῆς γενομένης εἰρήνης ἐφρόντισεν, ἀλλὰ γὰρ καὶ ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος δι' οἰκείων γραμμάτων τῇ Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίᾳ τὰδε ἐπέστειλεν.</p>	<p>2.36.3 Και ἄλλας δὲ ἐπιστολάς ὁ βασιλεὺς κατὰ Ἀρείου καὶ τῶν ὁμοδόξων αὐτοῦ πανηγυρικώτερον γράψας πανταχοῦ κατὰ πόλιν προέθηκεν.</p>	
<p>1.9.17 “Κωνσταντῖνος Μέγιστος Σεβαστὸς τῇ καθολικῇ Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίᾳ. Χαίρετε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Τελείαν παρὰ τῆς θείας προνοίας εἰλήφαμεν χάριν, ἵνα πάσης πλάνης ἀπαλλαγέντες μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιγινώσκωμεν πίστιν.</p> <p>1.9.18 οὐδὲν λοιπὸν τῷ διαβόλῳ ἔξεστι καθ' ἡμῶν· πᾶν ὅ τι δ' ἂν κακοτεχνησάμενος ἐπεχείρησεν, ἐκ βᾶθρων ἀνήρηται· τὰς διχονοίας, τὰ σχίσματα, τοὺς θορύβους ἐκείνους καὶ τὰ τῶν διαφωνιῶν, ἴν' οὕτως εἴπω, θανάσιμα φάρμακα κατὰ Θεοῦ κέλευσιν ἢ τῆς ἀληθείας ἐνίκησεν λαμπρότης. ἕνα τοιγαροῦν ἅπαντες θεὸν καὶ τῷ ὀνόματι προσκυνοῦμεν καὶ εἶναι πεπιστεύκαμεν.</p> <p>1.9.19 ἵνα δὲ τοῦτο γένηται, ὑπομνήσει Θεοῦ συνεκάλεσα εἰς τὴν Νικαέων πόλιν τοὺς πλείστους τῶν ἐπισκόπων, μεθ' ὧν καθάπερ εἷς ἐξ ὑμῶν κἀγὼ συνθεράπων ὑμέτερος καθ' ὑπερβολὴν εἶναι χαίρων καὶ αὐτὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἐξέτασιν ἀνεδεξάμην.</p> <p>1.9.20 ἠλέγχθη γοῦν ἅπαντα καὶ ἀκριβῶς ἐξήτασται, ὅσα δὴ ἀμφιβολίαν ἢ διχονοίας πρόφασιν ἐδόκει γεννᾶν. καὶ φεισάσθω ἡ θεία μεγαλειότης, ἡλίκα καὶ ὡς δεινὰ περὶ τοῦ μεγάλου σωτῆρος, περὶ τῆς ἐλπίδος καὶ ζωῆς ἡμῶν, ἀπρεπῶς ἐβλασφήμουν τινές, τάναντία ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς καὶ τῇ ἀγία πίστει φθεγγόμενοί τε καὶ πιστεύειν ὁμολογοῦντες.</p> <p>1.9.21 τριακοσίων γοῦν καὶ πλειόνων ἐπισκόπων, ἐπὶ σωφροσύνη τε καὶ ἀγχινοῖα θαυμάζομένων, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πίστιν, ἢ καὶ ταῖς ἀληθείαις καὶ ἀκριβείαις τοῦ θεοῦ νόμου πέφυκε πίστις εἶναι,</p>	<p>2.37.1 “Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς τῇ καθολικῇ Ἀλεξανδρέων καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίᾳ· χαίρετε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Τελείαν παρὰ τῆς θείας προνοίας εἰλήφαμεν χάριν, ἵνα πάσης πλάνης ἀπαλλαγέντες μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιγινώσκωμεν πίστιν.</p> <p>2.37.2 οὐδὲν λοιπὸν τῷ διαβόλῳ ἔξεστι καθ' ἡμῶν· πᾶν ὅτι δὲν κακοτεχνησάμενος ἐπεχείρησεν, ἐκ βᾶθρων ἀνήρηται· τὰς διχονοίας τὰ σχίσματα τοὺς θορύβους ἐκείνους καὶ τὰ τῶν διαφωνιῶν, ἴν' οὕτως εἴπω, θανάσιμα φάρμακα ἢ τῆς ἀληθείας κατὰ θεοῦ κέλευσιν ἐνίκησε λαμπρότης. ἕνα τοιγαροῦν ἅπαντες καὶ τῷ ὀνόματι προσκυνοῦμεν καὶ εἶναι πεπιστεύκαμεν.</p> <p>2.37.3 ἵνα δὲ τοῦτο γένηται θελήσει θεοῦ συνεκάλεσα εἰς τὴν Νικαέων πόλιν τοὺς πλείστους τῶν ἐπισκόπων, μεθ' ὧν καὶ αὐτὸς ἐγὼ καθάπερ εἷς τις ἐξ ὑμῶν συνθεράπων ὑμέτερος καθ' ὑπερβολὴν εἶναι χαίρων καὶ αὐτὸς τὴν τῆς ἀληθείας ἐξέτασιν ἀνεδεξάμην.</p> <p>2.37.4 ἠλέγχθη γοῦν ἅπαντα καὶ ἀκριβῶς ἐξήτασται ὅσα ἀμφιβολίας καὶ διχονοίας προφάσεις ἐδόκει γεννᾶν, καὶ φεισάσθω ἡ θεία μεγαλειότης, ἡλίκα καὶ ὡς δεινὰ περὶ τοῦ ἡμετέρου σωτῆρος, περὶ τῆς ἐλπίδος καὶ ζωῆς ἡμῶν ἀπρεπῶς ἐβλασφήμησάν τινες, τάναντία ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς καὶ τῇ ἀγία πίστει φθεγγόμενοί τε καὶ πιστεύειν ὁμολογοῦντες.</p> <p>2.37.5 τριακοσίων γοῦν καὶ πρὸς ἐπισκόπων ἐπὶ σωφροσύνη τε καὶ ἀγχινοῖα θαυμάζομένων μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πίστιν, ἢ καὶ ταῖς ἀληθείαις ἀκριβῆς τοῦ θεοῦ νόμου πέφυκε πίστις, εἶναι βεβαιούντων, μόνος</p>	

<p>βεβαιούντων μόνος Ἄρειος ἐφωράθη τῆς διαβολικῆς ἐνεργείας ἠττημένος καὶ τὸ κακὸν τοῦτο πρῶτον μὲν παρ’ ὑμῖν, ἔπειτα δὲ καὶ παρ’ ἑτέροις ἀσεβεῖ γνώμη διασπείρας.</p> <p>1.9.22 ἀναδεξώμεθα τοιγαροῦν ἦν ὁ παντοκράτωρ παρέσχεν γνώμην, ἐπανεέλθωμεν ἐπὶ τοὺς ἀγαπητοὺς ἡμῶν ἀδελφούς, ὧν ἡμᾶς τοῦ διαβόλου ἀναιδῆς τις ὑπηρετῆς ἐχώρισεν, ἐπὶ τὸ κοινὸν σῶμα καὶ τὰ γνήσια ἡμῶν μέλη σπουδῆ πάσῃ ἴωμεν.</p> <p>1.9.23 τοῦτο γὰρ καὶ τῆ ἀγχινόια καὶ τῆ πίστει καὶ τῆ ὁσιότητι τῆ ὑμετέρα πρέπει, ἵνα τῆς πλάνης ἐλεγχθεῖς ἐκείνου, ὃν τῆς ἀληθείας ἐχθρὸν εἶναι συνέστηκεν, πρὸς τὴν θεῖαν ἐπανεέλθητε χάριν.</p> <p>1.9.24 ὁ γὰρ τοῖς τριακοσίοις ἤρρεσεν ἐπισκόποις, οὐδὲν ἔστιν ἕτερον ἢ τοῦ Θεοῦ γνώμη, μάλιστα γὰρ ὅπου τὸ ἅγιον πνεῦμα τοιούτων καὶ τηλικούτων ἀνδρῶν ταῖς διανοίαις ἐγκείμενον τὴν θεῖαν βούλησιν ἐξεφώτισεν.</p> <p>1.9.25 διὸ μηδεὶς ἀμφιβαλλέτω, μηδεὶς ὑπερτιθέσθω, ἀλλὰ προθύμως πάντες εἰς τὴν ἀληθεστάτην ὁδὸν ἐπάνιτε, ἵνα, ἐπειδὴν ὅσον οὐδέπω πρὸς ὑμᾶς ἀφίκωμαι, τὰς ὀφειλομένας τῷ παντεφόρῳ Θεῷ μεθ’ ὑμῶν ὁμολογήσω χάριτας, ὅτι τὴν εἰλικρινῆ πίστιν ἐπιδείξας τὴν εὐκταίαν ἡμῖν ἀγάπην ἀποδέδωκεν. Ὁ θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξει, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί.”</p>	<p>Ἄρειος ἐφωράθη τῆς διαβολικῆς ἐνεργείας ἠττημένος καὶ τὸ κακὸν τοῦτο πρῶτον μὲν παρ’ ὑμῖν, ἔπειτα δὲ καὶ παρ’ ἑτέροις ἀσεβεῖ γνώμη διασπείρας.</p> <p>2.37.6 ἀναδεξώμεθα τοιγαροῦν ἦν ὁ παντοκράτωρ θεὸς παρέσχε πίστιν, ἐπανεέλθωμεν ἐπὶ τοὺς ἀγαπητοὺς ἡμῶν ἀδελφούς, ὧν ἡμᾶς τοῦ διαβόλου ἀναιδῆς τις ὑπηρετῆς ἐχώρισεν, ἐπανεέλθωμεν ἐπὶ τὸ κοινὸν ἡμῶν σῶμα καὶ τὰ γνήσια ἡμῶν μέλη, σπουδῆ πάσῃ ἴωμεν.</p> <p>2.37.7 τοῦτο γὰρ καὶ τῆ ἀγχινόια καὶ τῆ πίστει καὶ τῆ ὁσιότητι τῆ ὑμετέρα πρέπει, ἵνα τῆς πλάνης ἐλεγχθεῖς ἐκείνου, ὃν καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθρὸν εἶναι συνέστηκεν, πρὸς τὴν θεῖαν ἐπανεέλθητε χάριν.</p> <p>2.37.8 ὁ γὰρ τοῖς ἀγίοις ἤρρεσεν ἐπισκόποις, οὐδὲν ἔστιν ἕτερον ἢ μόνου τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ γνώμη, μάλιστα ὅπου γὰρ καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα τοιούτων καὶ τηλικούτων ἀνδρῶν ταῖς διανοίαις ἐγκείμενον τὴν θεῖαν βούλησιν ἐξεφώτισε.</p> <p>2.37.9 διὸ μηδεὶς ἀμφιβαλλέτω, μηδεὶς ὑπερτιθέσθω, ἀλλὰ προθύμως πάντες εἰς τὴν ἀληθεστάτην ὁδὸν ἐπάνιτε, ἵν’ ἐπειδὴν ὅσον οὐδεπώποτε πρὸς ὑμᾶς ἀφίκωμαι, τὰς ὀφειλομένας τῷ παντεφόρῳ Θεῷ μεθ’ ὑμῶν ὁμολογήσω χάριτας, ὅτιπερ τὴν εἰλικρινῆ πίστιν ἐπιδείξας τὴν εὐκταίαν ἡμῖν ἀγάπην ἀποδέδωκεν. Ὁ θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξει, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί.”</p>
<p>Socrates</p>	
<p>1.9.26 Ὁ μὲν δὴ βασιλεὺς τοιαῦτα ἔγραφεν τῷ Ἀλεξανδρέων δήμῳ, μηνύων ὅτι οὐχ ἀπλῶς οὐδ’ ὡς ἔτυχεν ἐξεδόθη ὁ ὅρος τῆς πίστεως, ἀλλ’ ὅτι μετὰ πολλῆς συζητήσεως καὶ δοκιμασίας αὐτὸν ὑπηγόρευσαν, καὶ οὐχ ὅτι τινὰ μὲν ἐλέχθη, τινὰ δὲ ἀπεσιγήθη, ἀλλ’ ὅτι, ὅσα πρὸς σύστασιν τοῦ δόγματος λεχθῆναι ἤρμοζεν, πάντα ἐκινήθη, καὶ ὅτι οὐχ ἀπλῶς ὠρίσθη, ἀλλ’ ἀκριβῶς ἐξητάσθη πρότερον, ὥστε πάντα, ὅσα ἢ ἀμφιβολίας ἢ διχονοίας πρόφασιν ἐδόκει γεννᾶν, ταῦτα ἐκποδῶν γεγενῆσθαι.</p> <p>1.9.27 Τὸ δὲ κεφάλαιον, γνώμην Θεοῦ τὴν πάντων τῶν ἐκεῖ συνελθόντων γνώμην καλεῖ, καὶ πνεύματι ἀγίῳ τῶν τοιούτων καὶ τηλικούτων ἐπισκόπων τὴν ὁμοφωνίαν γενέσθαι οὐκ ἀπιστεῖ.</p> <p>1.9.28 Σαβῖνος δὲ ὁ τῆς Μακεδονίου αἰρέσεως προεστὸς τούτοις μὲν ἐκὼν οὐ προσέχει, ἀλλ’ ἰδιώτας καὶ μὴ ἔχοντας γνῶσιν τοὺς ἐκεῖ συνελθόντας φησὶν, κινδυνεύων καὶ αὐτὸν τὸν Καισαρέα Εὐσέβιον ἐπὶ ἀγνωσίᾳ διαβάλλειν, καὶ οὐκ ἐνθυμεῖται ὡς, εἰ καὶ ἰδιῶται ἦσαν οἱ τῆς συνόδου, κατελάμποντο δὲ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς χάριτος τοῦ ἀγίου πνεύματος, οὐδαμῶς γὰρ ἀστοχῆσαι τῆς ἀληθείας ἠδύναντο.</p>	
<p>Constantine’s letter concerning Arius and Porphyry</p>	
<p>Socrates</p>	<p>Anonymous Church History</p>
<p>1.9.29 Ἐπάκουσον γοῦν, οἷα καὶ δι’ ἑτέρας ἐπιστολῆς ὁ βασιλεὺς κατὰ τὸ Ἄρειου καὶ τῶν ὁμοδόξων αὐτοῦ νομοθετήσας τοῖς πανταχοῦ ἐπισκόποις τε καὶ λαοῖς διεπέμψατο.</p>	
<p>1.9.30 “Νικητῆς Κωνσταντῖνος Μέγιστος Σεβαστὸς ἐπισκόποις καὶ λαοῖς. Τοὺς πονηροὺς καὶ ἀσεβεῖς μιμησάμενος Ἄρειος δίκαιός ἐστιν τὴν αὐτὴν ἐκείνοις ὑπέχειν ἀτιμίαν. ὥσπερ τοίνυν Πορφύριος ὁ τῆς θεοσεβείας ἐχθρὸς συντάγματα ἄττα παράνομα κατὰ τῆς θρησκείας συστησάμενος ἄξιον εὖρατο μισθόν, καὶ τοιοῦτον, ὥστε ἐπονείδιστον μὲν αὐτὸν πρὸς τὸν ἐξῆς γενέσθαι χρόνον καὶ πλείστης ἀναπλησθῆναι κακοδοξίας, ἀφανισθῆναι δὲ τὰ ἀσεβῆ αὐτοῦ συγγράμματα, οὕτως καὶ νῦν ἔδοξεν Ἄρειόν τε καὶ τοὺς</p>	<p>2.36.1 “Νικητῆς Κωνσταντῖνος Μέγιστος Σεβαστὸς ἐπισκόποις καὶ λαοῖς. Τοὺς πονηροὺς καὶ ἀσεβεῖς μιμησάμενος Ἄρειος δίκαιός ἐστι τὴν αὐτὴν ἐκείνοις ὑπέχειν ἀτιμίαν. ὥσπερ τοίνυν Πορφύριος ὁ τῆς θεοσεβείας ἐχθρὸς συντάγματα ἄττα παράνομα κατὰ τῆς θρησκείας συστησάμενος ἄξιον εὖρατο μισθόν, καὶ τοιοῦτον ὥστε ἐπονείδιστον μὲν αὐτὸν πρὸς τὸν ἐξῆς γενέσθαι χρόνον καὶ πλείστης ἀναπλησθῆναι κακοδοξίας, ἀφανισθῆναι δὲ τὰ ἀσεβῆ αὐτοῦ συγγράμματα, οὕτω καὶ νῦν ἔδοξεν Ἄρειόν τε καὶ τοὺς</p>

<p>αὐτῷ ὁμογνώμονας Πορφυριανούς μὲν καλεῖσθαι, ἴν', ὧν τοὺς τρόπους μεμίμηται, τούτων ἔχωσι καὶ τὴν προσηγορίαν, πρὸς δὲ τούτοις καὶ εἴ τι σύγγραμμα ὑπὸ Ἀρείου συντεταγμένον εὐρίσκοιτο, τοῦτο πυρὶ παραδίδοσθαι, ἵνα μὴ μόνον τὰ φαῦλα αὐτοῦ τῆς διδασκαλίας ἀφανισθεῖη, ἀλλὰ μηδὲ ὑπόμνημα αὐτοῦ ὅλως ὑπολείπεται.</p> <p>1.9.31a ἐκεῖνο μέντοι προαγορεύω, ὡς εἴ τις σύγγραμμα ὑπὸ Ἀρείου συνταγὴν φωραθεῖη κρύψας καὶ μὴ εὐθέως προσενεγκὼν καὶ πυρὶ καταναλώσας, τούτῳ θάνατος ἔσται ἡ ζημία· παραχρῆμα γὰρ ἀλοὺς ἐπὶ τούτῳ κεφαλικὴν ὑποστήσεται τιμωρίαν. Ὁ θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξει.</p>	<p>αὐτῷ ὁμογνώμονας Πορφυριανούς μὲν καλεῖσθαι, ἴν' ὧν περὶ τοὺς τρόπους μεμίμηται, τούτων ἔχωσι καὶ τὴν προσηγορίαν· πρὸς δὲ τούτῳ καὶ εἴ τι σύγγραμμα ὑπὸ Ἀρείου συντεταγμένον εὐρίσκοιτο, τοῦτο πυρὶ παραδίδοσθαι, ἵνα μὴ μόνον τὰ φαῦλα αὐτοῦ τῆς διδασκαλίας ἀφανισθεῖη, ἀλλὰ μηδὲ ὑπόμνημα αὐτοῦ ὅλως ὑπολείπεται.</p> <p>2.36.2 ἐκεῖνο μέντοι προαγορεύω, ὡς εἴ τις σύγγραμμα ὑπὸ Ἀρείου συνταγὴν φωραθεῖη κρύψας καὶ μὴ εὐθέως προσενεγκὼν καὶ πυρὶ καταναλώσας, τούτῳ θάνατος ἔσται ζημία. παραχρῆμα γὰρ ἀλοὺς ἐπὶ τούτῳ κεφαλῆς ὑποστήσεται τιμωρίαν. ὁ θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξει, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί.”</p>
--	--

Constantine’s letter concerning the date of Easter

Eusebius	Socrates	Theodoret	Anonymous Church History
<p>3.16b τῆς δὲ συνόδου ταύτης καὶ τοῖς μὴ παροῦσι τὴν μνήμην δι’ οἰκείου παρεδίδου γράμματος, ὃ δὴ καὶ αὐτὸ ὡσπερ ἐν στήλῃ τῆδε τῇ περὶ αὐτοῦ συνάψω διηγήσει, τοῦτον ἔχον τὸν τρόπον.</p>		<p>1.9.14b ἐπέστειλε δὲ καὶ βασιλεὺς ὁ μέγας, τοὺς ἀφικέσθαι μὴ δυνηθέντας τῶν ἐπισκόπων τὰ πεπραγμένα διδάσκων· καὶ προὔργον νενόμικα καὶ ταύτην ἐνθεῖναι τῇ συγγραφῇ τὴν ἐπιστολήν, τῆς τοῦ γεγραφότος ψυχῆς τὸ θεοφιλὲς σαφῶς ἐκδιδάσκουσιν.</p>	
<p>3.17 Κωνσταντῖνος Νικητῆς Μέγιστος Σεβαστὸς ταῖς ἐκκλησίαις. Πείραν λαβὼν ἐκ τῆς τῶν κοινῶν εὐπραξίας, ὅση τῆς θείας δυνάμεως πέφυκε χάρις, τοῦτόν γε πάντων ἔκρινα εἶναί μοι προσήκειν σκοπόν, ὅπως παρὰ τοῖς μακαριωτάτοις τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας πλήθεσι πίστις μία καὶ εἰλικρινῆς ἀγάπη ὁμογνώμων τε περὶ τὸν παγκρατῆ θεὸν εὐσέβεια τηρῆται. ἀλλ’ ἐπειδὴ τοῦτο οὐχ οἶόν τ’ ἦν ἀκλινη καὶ βεβαίαν τάξιν λαβεῖν, εἰ μὴ, εἰς ταυτὸν πάντων ὁμοῦ ἢ τῶν γοῦν πλειόνων ἐπισκόπων συνελθόντων, ἐκάστου τῶν προσηκόντων τῇ ἀγιωτάτῃ θρησκείᾳ διάκρισις γένοιτο, τούτου ἔνεκεν πλείστων ὅσων συναθροισθέντων (καὶ αὐτὸς δὲ καθάπερ εἷς ἐξ ὑμῶν ἐτύγχανον συμπαρών· οὐ γὰρ ἀρνησαίμην ἄν, ἐφ’ ᾧ μάλιστα χαίρω, συνθεράπων ὑμέτερος</p>	<p>1.9.32 Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς ταῖς ἐκκλησίαις. Πείραν λαβὼν ἐκ τῆς τῶν κοινῶν εὐπραξίας, ὅση τῆς θείας δυνάμεως πέφυκε χάρις, τοῦτόν γε πρὸ πάντων ἔκρινα εἶναί μοι προσήκειν σκοπόν, ὅπως παρὰ τοῖς μακαριωτάτοις τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας πλήθεσι πίστις μία καὶ εἰλικρινῆς ἀγάπη ὁμογνώμων τε περὶ τὸν παγκρατῆ θεὸν εὐσέβεια τηρῆται.</p> <p>1.9.33 ἀλλ’ ἐπειδὴ τοῦτο ἐτέρως οὐχ οἶόν τε ἦν ἀκλινη καὶ βεβαίαν τάξιν λαβεῖν, εἰ μὴ εἰς ταυτὸν πάντων ὁμοῦ ἢ τῶν γοῦν πλειόνων ἐπισκόπων συνελθόντων ἐκάστου τῶν προσηκόντων τῇ ἀγιωτάτῃ θρησκείᾳ διάκρισις γένοιτο, τούτου ἔνεκεν πλείστων ὅσων συναθροισθέντων (καὶ αὐτὸς δὲ καθάπερ εἷς ἐξ ὑμῶν τυγχάνων συμπαρών· οὐ γὰρ ἀρνησαίμην ἄν ἐφ’ ᾧ μάλιστα χαίρω, συνθεράπων ὑμέτερος πεφυκέναι) ἄχρι</p>	<p>1.10.1 “Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς ταῖς ἐκκλησίαις. Πείραν λαβὼν ἐκ τῆς τῶν κοινῶν εὐπραξίας ὅση τῆς θείας δυνάμεως πέφυκε χάρις, τοῦτον πρὸ πάντων ἔκρινα εἶναί μοι προσήκειν σκοπόν, ὅπως παρὰ τοῖς μακαριωτάτοις τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας πλήθεσι πίστις μία καὶ εἰλικρινῆς ἀγάπη ὁμογνώμων τε περὶ τὸν παγκρατῆ θεὸν εὐσέβεια τηρῆται.</p> <p>1.10.2 ἀλλ’ ἐπειδὴ τοῦτο ἐτέρως οὐχ οἶόν τε ἦν ἀκλινη καὶ βεβαίαν τάξιν λαβεῖν, εἰ μὴ, εἰς ταυτὸν πάντων ὁμοῦ ἢ τῶν γοῦν πλειόνων ἐπισκόπων συνελθόντων, ἐκάστου τῶν προσηκόντων τῇ ἀγιωτάτῃ θρησκείᾳ διάκρισις γένοιτο, τούτου ἔνεκεν πλείστων ὅσων συναθροισθέντων (καὶ αὐτὸς δὲ καθάπερ εἷς ἐξ ὑμῶν τυγχάνων συμπαρών, οὐ γὰρ ἀρνησαίμην ἄν, ἐφ’ ᾧ μάλιστα χαίρω, συνθεράπων ὑμέτερος πεφυκέναι), ἄχρι</p>	<p>2.37.10 “Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς ἐκκλησίαις καὶ ἐπισκόποις τοῖς τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης ἐν Νικαίᾳ συνόδου ἀπολειφθεῖσι χαίρειν. Πείραν λαβὼν ἐκ τῆς τῶν κοινῶν εὐπραξίας, ὅση τῆς θείας δυνάμεως πέφυκε χάρις, τοῦτον καὶ πρὸ πάντων ἔκρινα εἶναί μοι σκοπὸν προσήκειν, ὅπως παρὰ τοῖς μακαριωτάτοις τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας πλήθεσι πίστις μία καὶ εἰλικρινῆς ἀγάπη ὁμογνώμων τε εὐσέβεια περὶ τὸν παντοκράτορα θεὸν τηρῆται.</p> <p>2.37.11 ἀλλ’ ἐπειδὴ τοῦτο ἐτέρως οὐχ οἶόν τε ἦν ἀκλινη καὶ βεβαίαν τάξιν λαβεῖν, εἰ μὴ, εἰς ταυτὸν πάντων ὁμοῦ ἢ τῶν γοῦν πλειόνων ἐπισκόπων συνελθόντων, ἐκάστου τῶν προσηκόντων τῇ ἀγιωτάτῃ θρησκείᾳ διάκρισις γένοιτο, τούτου ἔνεκεν πλείστων ὅσων συναθροισθέντων ἐν ταύτῃ τῇ Νικαέῳ πόλει θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων (καὶ αὐτὸς δὲ ἐγὼ καθάπερ εἷς ἐξ ὑμῶν τυγχάνων συμπαρών, οὐ</p>

<p>πεφυκέναι), ἄχρι τοσούτου ἅπαντα τῆς προσηκούσης τετύχηκεν ἐξετάσεως, ἄχρις οὗ ἡ τῶ πάντων ἐφόρω θεῶ ἀρέσκουσα γνώμη πρὸς τὴν τῆς ἐνότητος συμφωνίαν εἰς φῶς προήχθη, ὡς μηδὲν ἔτι πρὸς διχόνοιαν ἢ πίστεως ἀμφισβήτησιν ὑπολείπεσθαι.</p> <p>3.18 Ἐνθα καὶ περὶ τῆς τοῦ πάσχα ἀγιωτάτης ἡμέρας γενομένης ζητήσεως, ἔδοξε κοινῇ γνώμῃ καλῶς ἔχειν ἐπὶ μιᾷς ἡμέρας πάντας τοὺς ἀπανταχοῦ ἐπιτελεῖν. τί γὰρ ἡμῖν κάλλιον, τί δὲ σεμνότερον ὑπάρξει δυνήσεται τοῦ τὴν ἑορτὴν ταύτην, παρ' ἧς τὴν τῆς ἀθανασίας εἰλήφαμεν ἐλπίδα, μιᾶ τάξει καὶ φανερῶ λόγῳ παρὰ πᾶσιν ἀδιαπτῶτως φυλάττεσθαι; καὶ πρῶτον μὲν ἀνάξιον ἔδοξεν εἶναι τὴν ἀγιωτάτην ἐκείνην ἑορτὴν τῆ τῶν Ἰουδαίων ἐπομένους συνηθεία πληροῦν, οἱ τὰς ἑαυτῶν χεῖρας ἀθεμίτω πλημμελήματι χράναντες εἰκότως τὰς ψυχὰς οἱ μισροὶ τυφλώττουσιν. ἔξεστι γὰρ τοῦ ἐκείνων ἔθνους ἀποβληθέντος ἀληθεστέρᾳ τάξει, ἢ ἐκ πρώτης τοῦ πάθους ἡμέρας ἄχρι τοῦ παρόντος ἐφυλάξαμεν, καὶ ἐπὶ τοὺς μέλλοντας αἰῶνας τὴν τῆς ἐπιτηρήσεως ταύτης συμπλήρωσιν ἐκτείνεσθαι. μηδὲν τοίνυν ἔστω ἡμῖν κοινὸν μετὰ τοῦ ἐχθίστου τῶν Ἰουδαίων ὄχλου. εἰλήφαμεν γὰρ παρὰ τοῦ σωτήρος ἐτέραν ὁδόν, πρόκειται δρόμος τῆ ἱερωτάτη ἡμῶν θρησκεία καὶ νόμιμος καὶ πρέπων. τούτου συμφώνως ἀντιλαμβανόμενοι τῆς αἰσχροῦς ἐκείνης ἑαυτοὺς συνειδήσεως ἀποσπάσωμεν, ἀδελφοὶ τιμιώτατοι. ἔστι γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀτοπώτατον ἐκείνους αὐχεῖν, ὡς ἄρα παρεκτὸς τῆς αὐτῶν διδασκαλίας ταῦτα φυλάττειν οὐκ ἔμεν ἱκανοί. τί δὲ φρονεῖν ὀρθὸν ἐκείνοι δυνήσονται, οἱ μετὰ τὴν κυριοκτονίαν τε καὶ πατροκτονίαν ἐκείνην</p>	<p>τοσούτου ἅπαντα τῆς προσηκούσης τετύχηκεν ἐξετάσεως, ἄχρις οὗ ἡ τῶ πάντων ἐφόρω θεῶ ἀρέσκουσα γνώμη πρὸς τὴν τῆς ἐνότητος συμφωνίαν εἰς φῶς προήχθη, ὡς μηδὲν ἔτι πρὸς διχόνοιαν ἢ πίστεως ἀμφισβήτησιν ὑπολείπεσθαι.</p> <p>1.9.34 Ἐνθα καὶ περὶ τῆς τοῦ πάσχα ἀγιωτάτης ἡμέρας γενομένης ζητήσεως, ἔδοξε κοινῇ γνώμῃ καλῶς ἔχειν ἐπὶ μιᾷς ἡμέρας πάντας τοὺς ἀπανταχοῦ ἐπιτελεῖν.</p> <p>1.9.35 τί γὰρ ἡμῖν κάλλιον, τί δὲ σεμνότερον ὑπάρξει δυνήσεται τοῦ τὴν ἑορτὴν ταύτην, παρ' ἧς τὴν τῆς ἀθανασίας εἰλήφαμεν ἐλπίδα, μιᾶ τάξει καὶ φανερῶ λόγῳ παρὰ πᾶσιν ἀδιαπτῶτως φυλάττεσθαι; Καὶ πρῶτον μὲν ἀνάξιον ἔδοξεν εἶναι τὴν ἀγιωτάτην ἐκείνην ἑορτὴν τῆ τῶν Ἰουδαίων ἐπομένους συνηθεία πληροῦν, οἱ τὰς ἑαυτῶν χεῖρας ἀθεμίτω πλημμελήματι χράναντες εἰκότως τὰς ψυχὰς οἱ μισροὶ τυφλώττουσιν. ἔξεστι γὰρ τοῦ ἐκείνων ἔθνους ἀποβληθέντος ἀληθεστέρᾳ τάξει, ἢ ἐκ πρώτης τοῦ πάθους ἡμέρας μέχρι τοῦ παρόντος ἐφυλάξαμεν, καὶ ἐπὶ τοὺς μέλλοντας αἰῶνας τὴν τῆς ἐπιτηρήσεως ταύτης συμπλήρωσιν ἐγγίνεσθαι.</p> <p>1.9.36 μηδὲν τοίνυν ἔστω ἡμῖν κοινὸν μετὰ τοῦ ἐχθίστου τῶν Ἰουδαίων ὄχλου. εἰλήφαμεν παρὰ τοῦ σωτήρος ἐτέραν ὁδόν· πρόκειται γὰρ δρόμος τῆ ἱερωτάτη ἡμῶν θρησκεία καὶ νόμιμος καὶ πρέπων· τούτου συμφώνως ἀντιλαμβανόμενοι τῆς αἰσχροῦς ἐκείνης ἑαυτοὺς συνειδήσεως ἀποσπάσωμεν, ἀδελφοὶ τιμιώτατοι. ἔστι γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀτοπώτατον ἐκείνους αὐχεῖν, ὡς ἄρα παρεκτὸς τῆς αὐτῶν διδασκαλίας ταῦτα φυλάττειν οὐκ ἔμεν ἱκανοί.</p> <p>1.9.37 τί δὲ φρονεῖν ὀρθὸν ἐκείνοι δυνήσονται, οἱ μετὰ τὴν κυριοκτονίαν ἐκείνην ἐκστάντες τῶν</p>	<p>τοσούτου ἅπαντα τῆς προσηκούσης τετύχηκεν ἐξετάσεως, ἄχρις οὗ ἡ τῶ πάντων ἐφόρω θεῶ ἀρέσκουσα γνώμη πρὸς τὴν τῆς ἐνότητος συμφωνίαν εἰς φῶς προήχθη, ὡς μηδὲν ἔτι πρὸς διχόνοιαν ἢ πίστεως ἀμφισβήτησιν ὑπολείπεσθαι.</p> <p>1.10.3 Ἐνθα καὶ περὶ τῆς ἀγιωτάτης τοῦ πάσχα ἡμέρας γενομένης ζητήσεως, ἔδοξε κοινῇ γνώμῃ καλῶς ἔχειν ἐπὶ μιᾷς ἡμέρας πάντας τοὺς ἀπανταχοῦ ἐπιτελεῖν. τί γὰρ ἡμῖν κάλλιον, τί δὲ σεμνότερον ὑπάρξει δυνήσεται τοῦ τὴν ἑορτὴν ταύτην, παρ' ἧς τὴν τῆς ἀθανασίας εἰλήφαμεν ἐλπίδα, μιᾶ τάξει καὶ φανερῶ λόγῳ παρὰ πᾶσιν ἀδιαπτῶτως φυλάττεσθαι; καὶ πρῶτον μὲν ἀνάξιον ἔδοξεν εἶναι τὴν ἀγιωτάτην ἐκείνην ἑορτὴν τῆ τῶν Ἰουδαίων ἐπομένους συνηθεία πληροῦν, οἱ τὰς ἑαυτῶν χεῖρας ἀθεμίτω πλημμελήματι χράναντες εἰκότως τὰς ψυχὰς οἱ μισροὶ τυφλώττουσιν. ἔξεστι γὰρ τοῦ ἐκείνων ἔθνους ἀποβληθέντος ἀληθεστέρᾳ τάξει. ἢ ἐκ πρώτης τοῦ πάθους ἡμέρας μέχρι τοῦ παρόντος ἐφυλάξαμεν, καὶ ἐπὶ τοὺς μέλλοντας αἰῶνας τὴν τῆς ἐπιτηρήσεως ταύτης συμπλήρωσιν ἐγγίνεσθαι.</p> <p>1.10.4 μηδὲν τοίνυν ἔστω ἡμῖν κοινὸν μετὰ τοῦ ἐχθίστου τῶν Ἰουδαίων ὄχλου. εἰλήφαμεν γὰρ παρὰ τοῦ σωτήρος ἐτέραν ὁδόν· πρόκειται δρόμος τῆ ἱερωτάτη ἡμῶν θρησκεία καὶ νόμιμος καὶ πρέπων. τούτου συμφώνως ἀντιλαμβανόμενοι, τῆς αἰσχροῦς ἐκείνης ἑαυτοὺς συνειδήσεως ἀποσπάσωμεν, ἀδελφοὶ τιμιώτατοι.</p> <p>1.10.5 ἔστι γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀτοπώτατον ἐκείνους αὐχεῖν, ὡς ἄρα παρεκτὸς τῆς αὐτῶν διδασκαλίας ταῦτα φυλάττειν οὐκ εἴμεν ἱκανοί. τί δὲ φρονεῖν ὀρθὸν ἐκείνοι δυνήσονται, οἱ μετὰ τὴν κυριοκτονίαν ἐκείνην ἐκστάντες τῶν φρενῶν ἄγονται οὐ λογισμῶ τινι ἄλλ' ὀρμῇ ἀκατασχέτω,</p>	<p>γὰρ ἀρνήσοιμι ἂν, ἐφ' ᾧ μάλιστα χαίρω συνθεράπων ὑμέτερος πεφυκέναι) ἄχρι τοσούτου ἅπαντα τῆς προσηκούσης τετύχηκεν ἐξετάσεως, ἄχρις οὗ ἡ τῶ παντεφόρω θεῶ ἀρέσκουσα γνώμη πρὸς τὴν τῆς ἐνότητος συμφωνίαν εἰς φῶς προήχθη, ὡς μηδὲν ἔτι πρὸς διχόνοιαν ἢ πίστεως ἀμφισβήτησιν [τι] ὑπολείπεσθαι.</p> <p>2.37.12 Ἐνθα καὶ περὶ τῆς τοῦ πάσχα ἀγιωτάτης ἡμέρας γενομένης ζητήσεως, ἔδοξε κοινῇ γνώμῃ καλῶς ἔχειν ἐπὶ μιᾷς ἡμέρας ἅπαντας τοὺς ἀπανταχοσε Χριστιανούς τὴν σωτήριον ἑορτὴν ἐπιτελεῖν τοῦ ἀγιωτάτου πάσχα. τί γὰρ ἡμῖν κάλλιον, τί δὲ σεμνότερον ὑπάρξει δυνήσεται τοῦ τὴν ἑορτὴν ταύτην, παρ' ἧς τὴν τῆς ἀληθείας εἰλήφαμεν ἐλπίδα, μιᾶ τάξει καὶ φανερῶ λόγῳ παρὰ πᾶσιν ἀδιαπτῶτως φυλάττεσθαι; καὶ πρῶτον μὲν ἀνάξιον ἔδοξεν εἶναι τὸ τὴν ἀγιωτάτην ἑορτὴν ἐκείνην τῆ τῶν Ἰουδαίων ἐπομένους συνηθεία πληροῦν, οἱ τὰς ἑαυτῶν χεῖρας ἀθεμίτω πλημμελήματι χράναντες εἰκότως τὰς ψυχὰς οἱ μισροὶ τυφλώττουσιν. ἔξεστι γὰρ τοῦ ἐκείνων ἔθνους ἀποβληθέντος ἀληθεστέρᾳ τάξει, ἢ ἐκ πρώτης τοῦ πάθους ἡμέρας μέχρι τοῦ παρόντος ἐφυλάξαμεν, καὶ ἐπὶ τοὺς μέλλοντας αἰῶνας τὴν τῆς ἐπιτηρήσεως ταύτης συμπλήρωσιν ἐγγίνεσθαι.</p> <p>2.37.13 μηδὲν τοίνυν ἔστω ἡμῖν μετὰ τοῦ ἐχθίστου τῶν Ἰουδαίων ὄχλου. εἰλήφαμεν παρὰ τοῦ σωτήρος ἐτέραν ὁδόν. πρόκειται δρόμος τῆ ἱερωτάτη ἡμῶν θρησκεία καὶ νόμος πρέπων. τούτου συμφώνως ἀντιλαμβανόμενοι, τῆς αἰσχροῦς ἐκείνης συνειδήσεως ἑαυτοὺς ἀποσπάσωμεν, ἀδελφοὶ τιμιώτατοι.</p> <p>2.37.14 ἔστι γὰρ ἀληθῶς ἀτοπώτατον ἐκείνους αὐχεῖν καθ' ἡμῶν, ὡς ἄρα παρεκτὸς τῆς αὐτῶν διδασκαλίας ταῦτα φυλάττειν οὐκ ἔμεν ἱκανοί. τί δὲ φρονεῖν ὀρθῶς ἐκείνοι δυνήσονται, οἱ μετὰ τὴν</p>
--	---	--	--

<p>ἐκστάντες τῶν φρενῶν ἄγονται οὐ λογισμῷ τινι ἀλλ' ὀρμη ἀκατασχέτῳ, ὅπῃ δὲν αὐτοὺς ἡ ἔμφυτος αὐτῶν ἀγάγη μανία; ἐκεῖθεν τοίνυν κἀν τούτῳ τῷ μέρει τὴν ἀλήθειαν οὐχ ὀρώσιν. ὡς δὴ κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτοὺς πλανωμένους ἀντὶ τῆς προσηκούσης ἐπανορθώσεως ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει δεύτερον τὸ πάσχα ἐπιτελεῖν. τίνος οὖν χάριν τούτοις ἐπόμεθα, οὓς δεινὴν πλάνην νοσεῖν ὠμολόγηται; δεύτερον γὰρ τὸ πάσχα ἐν ἐνὶ ἐνιαυτῷ οὐκ ἂν ποτε ποιεῖν ἀνεξόμεθα. ἀλλ' εἰ καὶ ταῦτα μὴ προὔκειτο, τὴν ὑμετέραν ἀγχίνουαν ἐχρῆν καὶ διὰ σπουδῆς καὶ δι' εὐχῆς ἔχειν πάντοτε, ἐν μηδεμιᾷ ὁμοιότητι τὸ καθαρὸν τῆς ὑμετέρας ψυχῆς κοινωνεῖν δοκεῖν ἀνθρώπων ἔθεσι παγκάκων. πρὸς τούτοις κἀκεῖνο πάρεστι συνορᾶν, ὡς ἐν τηλικούτῳ πράγματι καὶ τοιαύτης θρησκείας ἐορτῇ διαφωνίαν ὑπάρχειν ἐστὶν ἀθέμιτον. μίαν γὰρ ἡμῖν τὴν τῆς ἡμετέρας ἐλευθερίας ἡμέραν, τουτέστι τὴν τοῦ ἀγιωτάτου πάθους, ὁ ἡμέτερος παρέδωκε σωτήρ, μίαν εἶναι τὴν καθολικὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν βεβούληται, ἧς εἰ καὶ τὰ μάλιστα εἰς πολλοὺς τε καὶ διαφοροὺς τόπους τὰ μέρη διήρηται, ἀλλ' ὅμως ἐνὶ πνεύματι, τουτέστι τῷ θείῳ βουλήματι, θάλπεται. λογισάσθω δ' ἡ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος ἀγχίνοια, ὅπως ἐστὶ δεινόν τε καὶ ἀπρεπὲς κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἐτέρους μὲν ταῖς νηστείαις σχολάζειν, ἐτέρους δὲ συμπόσια συντελεῖν, καὶ μετὰ τὰς τοῦ πάσχα ἡμέρας ἄλλους μὲν ἐν ἐορταῖς καὶ ἀνέσεσιν ἐξετάζεσθαι, ἄλλους δὲ ταῖς ὠρισμέναις ἐκδεδῶσθαι νηστείαις. διὰ τοῦτο γοῦν τῆς προσηκούσης ἐπανορθώσεως τυχεῖν καὶ πρὸς μίαν διατύπωσιν ἄγεσθαι τοῦτο ἡ θεία πρόνοια βούλεται, ὡς ἔγωγε ἅπαντας ἡγοῦμαι συνορᾶν.</p>	<p>φρενῶν ἄγονται οὐ λογισμῷ τινι, ἀλλ' ὀρμη ἀκατασχέτῳ, ὅπου ἂν αὐτοὺς ἡ ἔμφυτος αὐτῶν ἀπάγη μανία; Ἐκεῖθεν τοίνυν κἀν τούτῳ τῷ μέρει τὴν ἀλήθειαν οὐχ ὀρώσιν, ὡς ἀεὶ κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτοὺς πλανωμένους ἀντὶ τῆς προσηκούσης ἐπανορθώσεως ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει δεύτερον τὸ πάσχα ἐπιτελεῖν. 1.9.38 τίνος οὖν χάριν τούτοις ἐπόμεθα, οἱ δεινὴν πλάνην νοσεῖν ὠμολόγηται; δεύτερον γὰρ τὸ πάσχα ἐν ἐνὶ ἐνιαυτῷ οὐκ ἂν ποτε ποιεῖν ἀνεξόμεθα. ἀλλ' εἰ καὶ ταῦτα μὴ προὔκειτο, τὴν ὑμετέραν ἀγχίνουαν ἐχρῆν καὶ διὰ σπουδῆς καὶ δι' εὐχῆς ἔχειν πάντοτε ἐν μηδενὸς ὁμοιότητι τὸ καθαρὸν τῆς ἡμετέρας ψυχῆς κοινωνεῖν ἢ δοκεῖν ἀνθρώπων ἔθεσι παγκάκων. 1.9.39 πρὸς τούτοις κἀκεῖνο πάρεστι συνορᾶν, ὡς ἐν τηλικούτῳ πράγματι καὶ τοιαύτης θρησκείας ἐορτῇ διαφωνίαν ὑπάρχειν ἐστὶν ἀθεώτατον· μίαν γὰρ ἡμῖν τὴν τῆς ἡμετέρας ἐλευθερίας ἡμέραν, τουτέστι τὴν τοῦ ἀγιωτάτου πάθους, ὁ ἡμέτερος παρέδωκε σωτήρ, μίαν εἶναι τὴν καθολικὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν βεβούληται· ἧς εἰ καὶ τὰ μάλιστα εἰς πολλοὺς τε καὶ διαφοροὺς τόπους τὰ μέρη διήρηται, ἀλλ' ὅμως ἐνὶ πνεύματι, τουτέστι τῷ θείῳ βουλήματι, θάλπεται. 1.9.40 λογισάσθω δὲ ἡ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος ἀγχίνοια, ὅπως ἐστὶ δεινόν τε καὶ ἀπρεπὲς κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἐτέρους μὲν ταῖς νηστείαις σχολάζειν, ἐτέρους δὲ συμπόσια ἐπιτελεῖν, καὶ μετὰ τὰς τοῦ πάσχα ἡμέρας ἄλλους μὲν <ἐν> ἐορταῖς καὶ ἀνέσεσιν ἐξετάζεσθαι, ἄλλους δὲ ταῖς ὠρισμέναις ἐκδεδῶσθαι νηστείαις. 1.9.41 διὰ τοῦτο γοῦν τῆς προσηκούσης ἐπανορθώσεως τυχεῖν καὶ πρὸς μίαν διατύπωσιν ἄγεσθαι τοῦτο ἡ θεία πρόνοια βούλεται, ὡς ἔγωγε</p>	<p>ὅπου ἂν αὐτοὺς ἡ ἔμφυτος αὐτῶν ἀπάγη μανία; ἐκεῖθεν τοίνυν κἀν τούτῳ τῷ μέρει τὴν ἀλήθειαν οὐχ ὀρώσιν, ὡς ἀεὶ κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτοὺς πλανωμένους ἀντὶ τῆς προσηκούσης ἐπανορθώσεως ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει δεύτερον τὸ πάσχα ἐπιτελεῖν. 1.10.6 τίνος οὖν χάριν τούτοις ἐπόμεθα, οἱ δεινὴν πλάνην νοσεῖν ὠμολόγηται; δεύτερον γὰρ τὸ πάσχα ἐν ἐνὶ ἐνιαυτῷ οὐκ ἂν ποτε ποιεῖν ἀνεξόμεθα. ἀλλ' εἰ καὶ ταῦτα μὴ προὔκειτο, τὴν ὑμετέραν ἀγχίνουαν ἐχρῆν καὶ διὰ σπουδῆς καὶ δι' εὐχῆς ἔχειν πάντοτε ἐν μηδενὸς ὁμοιότητι τὸ καθαρὸν τῆς ὑμετέρας ψυχῆς κοινωνεῖν δοκεῖν ἀνθρώπων ἔθεσι παγκάκων. 1.10.7 πρὸς τούτοις κἀκεῖνο πάρεστι συνορᾶν, ὡς ἐν τηλικούτῳ πράγματι καὶ τοιαύτης θρησκείας ἐορτῇ διαφωνίαν ὑπάρχειν ἐστὶν ἀθέμιτον. 1.10.8 μίαν γὰρ ἡμῖν τὴν τῆς ἡμετέρας ἐλευθερίας ἡμέραν, τουτέστι τὴν τοῦ ἀγιωτάτου πάθους, ὁ ἡμέτερος παρέδωκε σωτήρ, μίαν εἶναι τὴν καθολικὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν βεβούληται· ἧς εἰ καὶ τὰ μάλιστα εἰς πολλοὺς τε καὶ διαφοροὺς τόπους τὰ μέρη διήρηται, ἀλλ' ὅμως ἐνὶ πνεύματι, τουτέστι τῷ θείῳ βουλήματι, θάλπεται. 1.10.9 λογισάσθω δὲ ἡ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος ἀγχίνοια, ὅπως ἐστὶ δεινόν τε καὶ ἀπρεπὲς κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἐτέρους μὲν ταῖς νηστείαις σχολάζειν, ἐτέρους δὲ συμπόσια συντελεῖν, καὶ μετὰ τὰς τοῦ πάσχα ἡμέρας ἄλλους μὲν ἐν ἐορταῖς καὶ ἀνέσεσιν ἐξετάζεσθαι, ἄλλους δὲ ταῖς ὠρισμέναις ἐκδεδῶσθαι νηστείαις. διὰ τοῦτο γοῦν τῆς προσηκούσης ἐπανορθώσεως τυχεῖν καὶ πρὸς μίαν διατύπωσιν ἄγεσθαι τοῦτο ἡ θεία πρόνοια βούλεται, ὡς ἔγωγε ἅπαντας ἡγοῦμαι συνορᾶν.</p>	<p>κυριοκτονίαν ἐκείνην ἐκστάντες τῶν φρενῶν ἄγονται [οὖν] οὐ λογισμῷ τινι ἀλλ' ὀρμη ἀκατασχέτῳ, ὅπου ἂν αὐτοὺς ἡ ἔμφυτος αὐτῶν ἀπάγοι μανία; ἐκεῖθεν τοίνυν καὶ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τὴν ἀλήθειαν οὐχ ὀρώσιν, ὡς ἀεὶ κατὰ τὸ πλεῖστον αὐτοὺς πλανωμένους ἀντὶ τῆς προσηκούσης ἐπανορθώσεως ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει δεύτερον αὐτοὺς τὸ πάσχα ἐπιτελεῖν. 2.37.15 τίνος οὖν χάριν τούτοις ἐπόμεθα τοῖς δεινὴν πλάνην ὠμολογημένους ἔχουσι; δεύτερον γὰρ τὸ πάσχα ἐν ἐνὶ ἐνιαυτῷ οὐκ ἂν ποτε ποιεῖν ἀνεξόμεθα. ἀλλ' εἰ καὶ ταῦτα μὴ προὔκειτο, τὴν ὑμετέραν ἀγχίνουαν ἐχρῆν πάντοτε ἐν μηδενὸς ὁμοιότητι ἐκείνων τὸ καθαρὸν τῆς ὑμετέρας ψυχῆς κοινωνεῖν δοκεῖν ἀνθρώπων αἰσθήσει παγκάκων. 2.37.16 πρὸς τούτοις κἀκεῖνο πάρεστι συνορᾶν, ὡς ἐν τηλικούτῳ πράγματι καὶ τοιαύτης θρησκείας ἐορτῇ διαφωνίαν ὑπάρχειν ἐστὶν ἀθέμιτον. 2.37.17 μίαν γὰρ ἡμῖν τὴν τῆς ἡμετέρας ἐλευθερίας ἡμέραν, τουτ' ἐστὶ τοῦ ἀγιωτάτου πάθους, ὁ ἡμέτερος παρέδωκε σωτήρ, μίαν εἶναι τὴν καθολικὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν βεβούληται· εἰ καὶ τὰ μάλιστα εἰς πολλοὺς τε καὶ διαφοροὺς τόπους τὰ μέρη συναγόιτο, ἀλλ' ὅμως ἐνὶ πνεύματι, τουτ' ἐστὶ τῷ θείῳ βουλήματι, θάλπεται. 2.37.18 λογισάσθω δὲ ἡ τῆς ὑμετέρας ὁσιότητος ἀγχίνοια, ὅπως ἐστὶ δεινόν τε καὶ ἀπρεπὲς κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἐτέρους μὲν ταῖς νηστείαις σχολάζειν, ἐτέρους δὲ συμπόσια ἐπιτελεῖν καὶ μετὰ τὰς τοῦ πάσχα ἡμέρας ἄλλους μὲν ἐν ἐορταῖς καὶ ἀνέσεσιν ἐξετάζεσθαι, ἄλλους δὲ ταῖς ὠρισμέναις ἐκδεδῶσθαι νηστείαις. διὰ τοῦτο γοῦν τῆς προσηκούσης ἐπανορθώσεως τυχεῖν καὶ πρὸς μίαν διατύπωσιν ἄγεσθαι τοῦτο ἡ θεία πρόνοια βούλεται, ὡς ἔγωγε ἅπαντας ἡγοῦμαι συνορᾶν.</p>
--	--	--	---

<p>3.19 ὅθεν ἐπειδὴ τοῦθ' οὕτως ἐπανορθοῦσθαι προσῆκεν, ὡς μηδὲν μετὰ τοῦ τῶν πατροκτόνων τε καὶ κυριοκτόνων ἐκείνων ἔθρους εἶναι κοινόν, ἔστι δὲ τάξις εὐπρεπῆς, ἣν πᾶσαι αἰ τῶν δυτικῶν τε καὶ μεσημβρινῶν καὶ ἀρκτῶν τῆς οἰκουμένης μερῶν παραφυλάττουσιν ἐκκλησίαι καὶ τινες τῶν κατὰ τὴν ἐφᾶν τόπων, οὗ ἕνεκεν ἐπὶ τοῦ παρόντος καλῶς ἔχειν ἅπαντες ἠγήσαντο, καὶ αὐτὸς δὲ τῆ ὑμετέρα ἀγχινοῖα ἀρέσειν ὑπεσχόμεν, ἴν' ὅπερ δᾶν κατὰ τὴν Ῥωμαίων πόλιν Ἰταλίαν τε καὶ Ἀφρικὴν ἅπασαν, Αἴγυπτον, Σπανίας, Γαλλίας, Βρεττανίας, Λιβύας, ὄλην Ἑλλάδα, Ἀσιανὴν τε διοίκησιν καὶ Ποντικὴν καὶ Κιλικίαν μιᾶ καὶ συμφώνῳ φυλάττηται γνώμη, ἀσμένως τοῦτο καὶ ἡ ὑμετέρα προσδέξεται σύνεσις, λογιζομένη ὡς οὐ μόνον πλείων ἐστὶν ὁ τῶν κατὰ τοὺς προειρημένους τόπους ἐκκλησιῶν ἀριθμὸς, ἀλλὰ καὶ ὡς τοῦτο μάλιστα κοινῇ πάντας ὀσιώτατόν ἐστι βούλεσθαι, ὅπερ καὶ ὁ ἀκριβῆς λόγος ἀπαιτεῖν δοκεῖ καὶ οὐδεμίαν μετὰ τῆς Ἰουδαίων ἐπιπορκίας ἔχει κοινωνίαν· ἵνα δὴ τὸ κεφαλαιωδέστατον συντόμως εἶπω, κοινῇ πάντων ἤρεσε κρίσει τὴν ἀγιωτάτην τοῦ πάσχα ἑορτὴν μιᾶ καὶ τῆ αὐτῆ ἡμέρα συντελεῖσθαι. οὐδὲ γὰρ πρέπει ἐν τοσαύτῃ ἀγιότητι εἶναι τινα διαφορὰν, καὶ κάλλιον ἔπεσθαι τῆ γνώμη ταύτῃ, ἐν ἧ οὐδεμία ἔσται ἀλλοτρίας πλάνης καὶ ἀμαρτήματος ἐπιμιξία.</p> <p>3.20 τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, ἀσμένως δέχεσθε τὴν τοῦ θεοῦ χάριν καὶ θεῖαν ὡς ἀληθῶς ἐντολήν· πᾶν γὰρ ὅτι δᾶν ἐν τοῖς ἀγίοις τῶν ἐπισκόπων συνεδρίοις πράττηται, τοῦτο πρὸς τὴν θεῖαν βούλησιν ἔχει τὴν ἀναφορὰν. διὸ πᾶσι τοῖς ἀπαγητοῖς ἡμῶν ἀδελφοῖς</p>	<p>ἅπαντας ἠγοῦμαι συνορᾶν. ὅθεν ἐπειδὴ τοῦτο οὕτως ἐπανορθοῦσθαι προσῆκεν, ὡς μηδὲν μετὰ τῶν πατροκτόνων τε καὶ κυριοκτόνων ἐκείνων εἶναι κοινόν, ἔστι τε τάξις εὐπρεπῆς, ἣν ἅπασαι <αἰ> τῶν δυτικῶν τε καὶ μεσημβρινῶν καὶ ἀρκτῶν τῆς οἰκουμένης μερῶν παραφυλάττουσιν {αἰ} ἐκκλησίαι καὶ τινες τῶν κατὰ τὴν ἐφᾶν τόπων, ὧν ἕνεκεν ἐπὶ τοῦ παρόντος καλῶς ἔχειν ἅπαντες ἠγήσαντο, καὶ αὐτὸς δὲ τῆ ὑμετέρα ἀγχινοῖα ἀρέσειν ὑπεσχόμεν,</p> <p>1.9.42 ἴν' ὅπερ δ' ἂν κατὰ τὴν τῶν Ῥωμαίων πόλιν, Ἰταλίαν τε καὶ Ἀφρικὴν, ἅπασαν Αἴγυπτον, Σπανίας, Γαλλίας, Βρεττανίας, Λιβύας, ὄλην Ἑλλάδα, Ἀσιανὴν τε διοίκησιν καὶ Ποντικὴν καὶ Κιλικίαν μιᾶ καὶ συμφώνῳ φυλάττηται γνώμη, ἀσμένως τοῦτο καὶ ἡ ὑμετέρα προσδέξεται σύνεσις, λογιζομένη ὡς οὐ μόνον πλείων ἐστὶν ὁ τῶν κατὰ τοὺς προειρημένους τόπους ἐκκλησιῶν ἀριθμὸς, ἀλλὰ καὶ ὡς τοῦτο μάλιστα κοινῇ πάντας ὀσιώτατόν ἐστι βούλεσθαι, ὅπερ καὶ ὁ ἀκριβῆς ἀπαιτεῖν δοκεῖ λόγος, καὶ οὐδεμίαν μετὰ τῆς Ἰουδαίων ἐπιπορκίας ἔχει κοινωνίαν·</p> <p>1.9.43 ἵνα δὲ τὸ κεφαλαιωδέστατον συντόμως εἶπω, κοινῇ πάντων ἤρεσε κρίσει τὴν ἀγιωτάτην τοῦ πάσχα ἑορτὴν μιᾶ καὶ τῆ αὐτῆ ἡμέρα συντελεῖσθαι. οὐδὲ γὰρ πρέπει ἐν τοιαύτῃ ἀγιότητι εἶναι τινα διαφορὰν, καὶ κάλλιον ἔπεσθαι τῆ γνώμη ταύτῃ, ἐν ἧ οὐδεμία ἔσται ἀλλοτρίας πλάνης καὶ ἀμαρτήματος ἐπιμιξία.</p> <p>1.9.44. τούτων οὕτως στοιχοῦντων ἀσμένως δέχεσθε τὴν οὐρανίαν χάριν καὶ θεῖαν ὡς ἀληθῶς ἐντολήν· πᾶν γὰρ ὅτι δ' ἂν ἐν τοῖς ἀγίοις τῶν ἐπισκόπων συνεδρίοις πράττηται, τοῦτο πρὸς τὴν θεῖαν βούλησιν ἔχει τὴν ἀναφορὰν.</p>	<p>1.10.10 ὅθεν ἐπειδὴ τοῦτο οὕτως ἐπανορθοῦσθαι προσῆκεν, ὡς μηδὲν μετὰ τῶν πατροκτόνων τε καὶ κυριοκτόνων ἐκείνων εἶναι κοινόν, ἔστι τε τάξις εὐπρεπῆς, ἣν ἅπασαι αἰ τῶν δυτικῶν τε καὶ μεσημβρινῶν καὶ ἀρκτῶν τῆς οἰκουμένης μερῶν παραφυλάττουσιν ἐκκλησίαι καὶ τινες τῶν κατὰ τὴν ἐφᾶν τόπων, ὧν ἕνεκεν ἐπὶ τοῦ παρόντος καλῶς ἔχειν ἅπαντες ἠγήσαντο, καὶ αὐτὸς δὲ τῆ ὑμετέρα ἀγχινοῖα ἀρέσειν ὑπεσχόμεν, ἴν' ὅπερ δᾶν κατὰ τὴν Ῥωμαίων πόλιν Ἰταλίαν τε καὶ Ἀφρικὴν ἅπασαν. Αἴγυπτον, Σπανίας, Γαλλίας, Βρεττανίας, Λιβύας, ὄλην Ἑλλάδα, Ἀσιανὴν τε διοίκησιν καὶ Ποντικὴν καὶ Κιλικίαν μιᾶ καὶ συμφώνῳ φυλάττηται γνώμη, ἀσμένως τοῦτο καὶ ἡ ὑμετέρα προσδέξεται σύνεσις, λογιζομένη ὡς οὐ μόνον πλείων ἐστὶν ὁ τῶν κατὰ τοὺς προειρημένους τόπους ἐκκλησιῶν ἀριθμὸς, ἀλλὰ καὶ ὡς τοῦτο μάλιστα κοινῇ πάντας ὀσιώτατόν ἐστι βούλεσθαι, ὅπερ καὶ ὁ ἀκριβῆς λογισμὸς ἀπαιτεῖν δοκεῖ, καὶ οὐδεμίαν μετὰ τῆς Ἰουδαίων ἐπιπορκίας ἔχει κοινωνίαν.</p> <p>1.10.11 ἵνα δὲ τὸ κεφαλαιωδέστατον συντόμως εἶπω, κοινῇ πάντων ἤρεσε κρίσει τὴν ἀγιωτάτην τοῦ Πάσχα ἑορτὴν μιᾶ καὶ τῆ αὐτῆ ἡμέρα συντελεῖσθαι· οὐδὲ γὰρ πρέπει ἐν τοσαύτῃ ἀγιότητι εἶναι τινα διαφορὰν, καὶ κάλλιον ἔπεσθαι τῆ γνώμη ταύτῃ ἐν ἧ οὐδεμία ἔσται ἀλλοτρίας πλάνης καὶ ἀμαρτήματος ἐπιμιξία.</p> <p>1.10.12 τούτων οὕτως στοιχοῦντων, ἀσμένως δέχεσθε τὴν οὐράνιον χάριν καὶ θεῖαν ὡς ἀληθῶς ἐντολήν· πᾶν γὰρ ὅτι δᾶν ἐν τοῖς ἀγίοις τῶν ἐπισκόπων συνεδρίοις πράττηται, τοῦτο πρὸς τὴν θεῖαν βούλησιν ἔχει τὴν ἀναφορὰν. διὸ πᾶσι τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν ἀδελφοῖς ἐμφανίσαντες τὰ προγεγραμμένα, ἤδη καὶ τὸν προειρημένον λόγον</p>	<p>2.37.19 ὅθεν ἐπειδὴ τοῦτο οὕτως ἐπανορθοῦσθαι προσῆκεν, ὡς μηδὲν μετὰ τῶν πατροκτόνων τε καὶ κυριοκτόνων ἐκείνων εἶναι ἡμῖν κοινόν, ἔστι δὲ τάξις εὐπρεπῆς, ἣν ἅπασαι αἰ τῶν δυτικῶν καὶ μεσημβρινῶν καὶ ἀρκτῶν τῆς οἰκουμένης μερῶν φυλάττουσιν ἐκκλησίαι, ἣν τινες τῶν κατὰ τὴν ἐφᾶν τόπων οὐ προσίενται, ὧν ἕνεκεν ἐπὶ τοῦ παρόντος καλῶς ἔχειν ἅπαντες ἠγήσαντο καὶ αὐτὸς δὲ τῆ ὑμετέρα ἀγχινοῖα ἀρέσειν ὑπεσχόμεν, ἴν' ὅπερ δᾶν κατὰ τὴν Ῥωμαίων πόλιν Ἰταλίαν τε καὶ Ἀφρικὴν πᾶσαν Σπανίαν τε καὶ Γαλλίαν, Βρεττανίας Αἴγυπτον τε καὶ Λιβύας Ἑλλάδα τε ὄλην Ἀσιανὴν τε διοίκησιν καὶ Ποντικὴν καὶ Κιλικίαν μιᾶ καὶ τῆ αὐτῆ συμφώνῳ φυλάττηται γνώμη, ἀσμένως τοῦτο καὶ ἡ ὑμετέρα προσδέξεται σύνεσις, λογιζομένη ὡς οὐ μόνον πλείων ἐστὶν ὁ τῶν κατὰ τοὺς προειρημένους τόπους ἐκκλησιῶν ἀριθμὸς, ἀλλὰ καὶ ὡς τοῦτο μάλιστα κοινῇ πάντας ὀσιώτατόν ἐστι βουλεύεσθαι, ὅπερ καὶ ὁ ἀκριβῆς λογισμὸς ἀπαιτεῖν δοκεῖ, τὸ μηδεμίαν μετὰ τῆς Ἰουδαίων ἐπιπορκίας σχεῖν κοινωνίαν.</p> <p>2.37.20 ἵνα δὲ τὸ κεφαλαιωδέστατον συντόμως εἶπω, κοινῇ πάντων ἤρεσε κρίσει τὴν ἀγιωτάτην τοῦ πάσχα ἑορτὴν μιᾶ καὶ τῆ αὐτῆ ἡμέρα συντελεῖσθαι· οὐδὲ γὰρ πρέπει ἐν τοσαύτῃ ἀγιότητι εἶναι τινα διαφορὰν, καὶ κάλλιον ἔπεσθαι τῆ γνώμη ταύτῃ ἐν ἧ οὐδεμία ἔσται ἀλλοτρίας πλάνης καὶ ἀμαρτήματος ἐπιμιξία.</p> <p>2.37.21 τούτων οὕτως θεῖα κρίσει διὰ τῶν τοσοῦτων καὶ τηλικούτων ἀγίων ἐπισκόπων διατυπωθέντων ἀσμένως δέχεσθε τὴν οὐράνιον χάριν καὶ θεῖαν ὡς ἀληθῶς ἐντολήν. πᾶν γὰρ ὅτι δᾶν ἐν τοῖς ἀγίοις τῶν ἐπισκόπων συνεδρίοις ἐπράχθη, τοῦτο πρὸς τὴν θεῖαν βούλησιν τὴν ἀναφορὰν ἔχει. διὸ πᾶσι τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν ἀδελφοῖς ἐμφανίσαντες τὰ προγεγραμμένα ἤδη καὶ τὸν</p>
---	--	---	---

<p>ἐφανίσαντες τὰ προγεγραμμένα, ἤδη καὶ τὸν προειρημένον λόγον καὶ τὴν παρατήρησιν τῆς ἀγιοτάτης ἡμέρας ὑποδέχεσθαι τε καὶ διατάττειν ὀφείλετε, ἵνα ἐπειδὴν πρὸς τὴν πάλαι μοι ποθουμένην τῆς ὑμετέρας διαθέσεως ὄψιν ἀφίκωμαι, ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἁγίαν μεθ' ὑμῶν ἑορτὴν ἐπιτελέσαι δυνηθῶ καὶ πάντων ἕνεκεν μεθ' ὑμῶν εὐδοκήσω, συνορῶν τὴν διαβολικὴν ὠμότητα ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως διὰ τῶν ἡμετέρων πράξεων ἀνηρημένην, ἀκμαζούσης πανταχοῦ τῆς ὑμετέρας πίστεως καὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας. ὁ θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξει, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί.</p>	<p>1.9.45 διὸ πᾶσι τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν ἀδελφοῖς ἐφανίσαντες τὰ προγεγραμμένα ἤδη καὶ τὸν προειρημένον λόγον καὶ τὴν παρατήρησιν τῆς ἀγιοτάτης ἡμέρας ὑποδέχεσθαι τε καὶ διατάττειν ὀφείλετε, ἵνα, ἐπειδὴν πρὸς τὴν πάλαι μοι ποθουμένην τῆς ὑμετέρας διαθέσεως ὄψιν ἀφίκωμαι, ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἁγίαν μεθ' ὑμῶν ἑορτὴν ἐπιτελέσαι δυνηθῶ καὶ πάντων ἕνεκεν μεθ' ὑμῶν εὐδοκήσω, 1.9.46 συνορῶν τὴν διαβολικὴν ὠμότητα ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως διὰ τῶν ἡμετέρων πράξεων ἀνηρημένην, ἀκμαζούσης πανταχοῦ τῆς ὑμετέρας πίστεως καὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας. Ὁ θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξει, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί.</p>	<p>καὶ τὴν παρατήρησιν τῆς ἀγιοτάτης ἡμέρας ὑποδέχεσθαι τε καὶ διατάττειν ὀφείλετε, ἵνα ἐπειδὴν πρὸς τὴν πάλαι μοι ποθουμένην τῆς ὑμετέρας διαθέσεως ὄψιν ἀφίκωμαι, ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἁγίαν μεθ' ὑμῶν ἑορτὴν ἐπιτελέσαι δυνηθῶ καὶ πάντων ἕνεκεν μεθ' ὑμῶν εὐδοκήσω, συνορῶν τὴν διαβολικὴν ὠμότητα ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως διὰ τῶν ἡμετέρων πράξεων ἀνηρημένην, ἀκμαζούσης πανταχοῦ τῆς ἡμετέρας πίστεως καὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας. ὁ θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξει, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί.”</p>	<p>προειρημένον τῆς καθολικῆς πίστεως λόγον καὶ τὴν παρατήρησιν τῆς ἀγιοτάτης τοῦ πάσχα ἡμέρας ὑποδέχεσθαι τε καὶ διατάττειν ὀφείλετε, ἵν' ἐπειδὴν πρὸς τὴν πάλαι μοι ποθουμένην τῆς ὑμετέρας διαθέσεως ὄψιν ἀφίκωμαι, 2.37.22 ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὴν ἁγίαν μεθ' ὑμῶν ἑορτὴν ἐπιτελέσαι δυνηθῶ καὶ πάντων ἕνεκεν μεθ' ὑμῶν εὐδοκήσω, συνορῶν τὴν διαβολικὴν ὠμότητα ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως διὰ τῶν ἡμετέρων πράξεων ἀνηρημένην, ἀκμαζούσης δὲ πανταχοῦ τῆς ἡμετέρας πίστεως καὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας, εὐχαριστηρίους ὕμνους μεθ' ὑμῶν ἀναπέμψω τῷ πανευεργέτῃ καὶ σωτῆρι θεῷ. ὁ θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξει, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί.”</p>
<p>3.20b ταύτης βασιλεὺς τῆς ἐπιστολῆς ἰσοδυναμοῦσαν γραφὴν ἐφ' ἐκάστης ἐπαρχίας διεπέμπετο, ἐνοπριζέσθαι τῆς αὐτοῦ διανοίας τὸ καθαρῶτατον τῆς πρὸς τὸ θεῖον ὀσίας παρέχων τοῖς ἐντυγχάνουσιν.</p>		<p>1.11.1a Ταῦτα μὲν οὖν τοῖς ἀπολειφθεῖσιν ἐπέστειλε.</p>	<p>2.37.23 Ταῦτα μὲν οὖν τοῖς ἀπολειφθεῖσι τῆς συνόδου ἐπέστειλε·</p>
Constantine institutes imperial allowances for the church			
Theodoret	Anonymous Church History		
<p>1.11.2 πέρας δὲ τοῦ συμποσίου λαβόντος, ἕτερα πάλιν αὐτοῖς προσεήνοχε δῶρα. καὶ μέντοι καὶ γράμματα πρὸς τοὺς τῶν ἐθνῶν προστατεύοντας δέδωκεν ἄρχοντας, καθ' ἐκάστην πόλιν χορηγεῖσθαι παρεγγυῶν ταῖς ἀειπαρθένους καὶ χήρας καὶ τοῖς ἀφιερωμένοις τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ ἐτήσια σιτηρέσια, φιλοτιμία μᾶλλον ἢ χρεῖα ταῦτα μετρήσας. 1.11.3 τούτων τὸ τριτημόριον μέχρι καὶ τήμερον χορηγεῖται, Ἰουλιανοῦ μὲν τοῦ δυσσεβοῦς πάντα καθάπαξ ἀφελόμενου, τοῦ δὲ μετ' ἐκεῖνον τὰ νῦν χορηγούμενα παρασχεθῆναι προστεταχότος. ὁ γὰρ λιμὸς ὀλίγην ἐποίει τότε τὴν εἰσφορὰν. εἰ δὲ τοῦ νῦν χορηγούμενου τριπλάσιον ἦν τὸ τῆνικαῦτα παρασχεθέν, ῥάδιον τὴν τοῦ βασιλέως μεγαλοφυχίαν τῷ βουλομένῳ καταμαθεῖν.</p>	<p>2.37.25 καὶ μέντοι καὶ γράμματα πρὸς τοὺς τῶν ἐθνῶν προστατεύοντας δέδωκεν ἄρχοντας, καθ' ἐκάστην πόλιν χορηγεῖσθαι παρεγγυῶν ἀειπαρθένους καὶ χήρας καὶ τοῖς τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ ἀφιερωμένοις ἐτήσια σιτηρέσια, φιλοτιμία μᾶλλον ἢ χρεῖα ταῦτα μετρήσας. 2.37.26 περὶ ὧν καὶ Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου διαλαμβάνων ὧδέ πως λέγει· οὕτω δὴ τοὺς ἁγίους ἐπισκόπους μετὰ πλείστης ὄσης εὐλαβείας διαναπαύσας ὁ πανεὐφήμος καὶ πιστότατος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος συνταξάμενός τε σφᾶς ἐπανιέναι οἶκαδε τοὺς πάντας ἠφίει. οἱ δὲ ἐπανήεσαν σὺν εὐφροσύνῃ πολλῇ, ἐκράτει τε λοιπὸν μία γνώμη παρὰ τοῖς πᾶσι παρ' αὐτῷ βασιλεῖ συμφωνηθεῖσα, συναπτομένων ὥσπερ ἐν σῶμα τῶν ἐκ μακροῦ διηρημένων. 2.37.27 χαίρων δὴτα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῷ κατορθώματι, τοῖς μὴ παρατυχοῦσι τῇ συνόδῳ ἐπισκόποις καρπὸν εὐθαλῆ δι' ἐπιστολῶν ἐδωρεῖτο, λαοῖς τε πᾶσι τοῖς τε κατ' ἀγροὺς καὶ τοῖς ἀμφὶ τὰς πόλεις οἰκοῦσι χρημάτων ἀφθόνους διαδόσεις ποιεῖσθαι παρεκελεύετο, ὧδέ πη γεραίρων τὴν ἑορτὴν τῆς εἰκοσαετοῦς αὐτοῦ βασιλείας.</p>		